

Interviu cu Rafaela Damian, Coordonator Restabilirea Legăturilor Familiale, Crucea Roșie Română

Crucea Roșie desfășoară activități cu un puternic impact social, în care comunicarea și relația cu oamenii sunt importante. Ce v-a determinat să vă implicați în programul Start Student și să primiți studenți în stagii de practică?

Din punctul meu de vedere, este foarte important ca organizațiile să se implice în programele de practică organizate de universități, deoarece acestea le oferă studenților oportunitatea de a-și completa cunoștințele teoretice prin experiențe practice și de a descoperi domeniile în care își doresc să își construiască o carieră.

În același timp, consider că este esențial ca tinerii să fie încurajați să se implice activ în comunitățile din care fac parte și să înțeleagă impactul pe care îl poate avea munca în domeniul umanitar. Practica în cadrul Crucii Roșii le oferă această oportunitate, punându-i în contact direct cu activitățile și valorile organizației.

Unul dintre cele mai frumoase rezultate ale implicării noastre în acest program este faptul că, în urma stagiilor de practică, mai mulți studenți și-au exprimat dorința de a continua să fie alături de noi ca voluntari. Acest lucru demonstrează că experiența practică nu doar că le oferă competențe profesionale, ci îi motivează să rămână implicați și să contribuie activ la sprijinirea comunității.

Ce v-a surprins cel mai mult la această generație de studenți?

Ceea ce m-a surprins cel mai mult la această generație de studenți a fost nivelul lor de implicare și curiozitatea de care au dat dovadă. Au adresat foarte multe întrebări despre activitatea

organizației noastre și au fost cu adevărat interesați să înțeleagă ce înseamnă Crucea Roșie, care sunt principiile sale și cum se desfășoară activitatea umanitară în practică.

Nu cu mult timp în urmă am fost și eu studentă, iar această experiență mi-a oferit un punct de comparație. Din perspectiva mea, mulți dintre studenții din generația mea priveau stagiul de practică mai degrabă ca pe o obligație care trebuia îndeplinită, încercând să o finalizeze cu un efort minim. În schimb, studenții din generația actuală mi-au lăsat impresia că sunt mult mai implicați, mai dornici să învețe și să înțeleagă în profunzime domeniul în care își desfășoară practica. Acest lucru este îmbucurător și oferă încredere că viitorii profesioniști vor fi bine pregătiți și motivați.

În domeniul dumneavoastră, ce competențe considerați că trebuie să dobândească un tânăr pentru a avea succes?

În domeniul umanitar, consider că una dintre cele mai importante calități este empatia. Un tânăr trebuie să învețe să asculte, să înțeleagă și să manifeste compasiune față de persoanele aflate în situații dificile, fără a le judeca și respectându-le întotdeauna demnitatea.

În același timp, este esențial să își dezvolte capacitatea de a stabili limite sănătoase între viața profesională și cea personală. Lucrul cu persoane vulnerabile poate avea un impact emoțional puternic, iar pentru a putea oferi sprijin pe termen lung este important să nu preluăm asupra noastră toate problemele beneficiarilor. Grijă față de propria sănătate emoțională este la fel de importantă ca grija față de cei pe care îi sprijinim.

De asemenea, profesionalismul este indispensabil. Este important să ne cunoaștem atât punctele forte, cât și limitele și să înțelegem că nu putem răspunde singuri tuturor nevoilor beneficiarilor. Munca umanitară se bazează pe colaborare, iar succesul depinde de capacitatea de a lucra în echipă și de a construi parteneriate solide cu alte organizații și instituții, astfel încât beneficiarii să primească sprijinul de care au nevoie.

Există un moment din cadrul stagiilor care v-a confirmat impactul unui astfel de program, atât pentru studenți, cât și pentru organizație?

Pentru organizația noastră, și în special pentru echipa pe care o coordonez, implicarea studenților în stagiile de practică a avut un impact foarte pozitiv. Echipa noastră este una restrânsă, iar volumul de activitate este considerabil, atât din punct de vedere operațional, cât și administrativ. Sprijinul oferit de studenți ne-a ajutat să gestionăm mai eficient anumite activități și, în același timp, le-a oferit lor ocazia de a participa activ la proiecte și de a înțelege cum funcționează o organizație umanitară.

Din perspectiva studenților, cred că cel mai mare impact l-a avut descoperirea activității desfășurate de Crucea Roșie Română și, în mod special, a Serviciului de Restabilire a Legăturilor

Familiale (RFL). Mulți dintre ei nu cunoșteau diversitatea activităților pe care organizația noastră le desfășoară și au fost surprinși să afle că RFL este unul dintre serviciile fundamentale ale Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie, oferit de toate Societățile Naționale.

Cred că momentul în care studenții au înțeles impactul real pe care acest serviciu îl are asupra persoanelor separate de familiile lor a fost și momentul în care au început să privească altfel activitatea umanitară. Pentru noi, acesta a fost cea mai clară confirmare că un astfel de program aduce beneficii deopotrivă organizației și tinerilor care aleg să se implice.

Ce mesaj le transmiteți studenților care urmează să intre în primul lor stagiu de practică?

Le-aș transmite să intre în această experiență cu mintea și sufletul deschise și să profite de fiecare oportunitate de a învăța. Un stagiul de practică este mai mult decât o cerință academică – este o ocazie de a descoperi ce le place, de a dobândi experiență și de a înțelege cum funcționează în realitate domeniul în care își doresc să activeze.

I-aș încuraja să se implice activ, să pună întrebări, să fie curioși și să nu se teamă să își asume responsabilități. Fiecare experiență și fiecare activitate, oricât de mică ar părea, poate contribui atât la dezvoltarea lor profesională, cât și la schimbarea în bine a comunității din care fac parte. În domeniul umanitar, fiecare gest contează, iar implicarea fiecăruia poate avea un impact real asupra vieții persoanelor vulnerabile.

Cum apreciați evoluția pieței muncii în domeniul dumneavoastră în următorii 3–5 ani și care considerați că vor fi principalele tendințe sau schimbări (ex. digitalizare, inteligență artificială, automatizare, competențe verzi) care vor influența activitatea organizației și profilul viitorilor profesioniști?

Domeniul umanitar este unul provocator și cred că, în următorii ani, una dintre cele mai mari dificultăți va continua să fie reprezentată de resursele financiare limitate și de reducerea fondurilor disponibile pentru organizațiile umanitare. Acest context va impune o utilizare cât mai eficientă a resurselor și o capacitate crescută de adaptare.

În același timp, consider că digitalizarea va avea un rol din ce în ce mai important, atât din punct de vedere administrativ, prin eficientizarea proceselor interne și a managementului datelor, cât și din punct de vedere operațional, facilitând comunicarea cu beneficiarii și coordonarea intervențiilor. Tehnologia poate contribui semnificativ la creșterea eficienței activității noastre, fără a înlocui componenta umană.

În ceea ce privește inteligența artificială, nu o privesc ca pe o amenințare pentru profesiile din domeniul umanitar, ci mai degrabă ca pe un instrument care ne poate sprijini în desfășurarea activității. AI-ul poate automatiza anumite procese administrative, poate facilita analiza datelor sau dezvoltarea unor mecanisme care să ne eficientizeze munca. Cu toate acestea, cred că nu va

putea înlocui lucrătorii umanitari. Activitatea noastră presupune empatie, discernământ, adaptare la contexte complexe și interacțiune directă cu persoane aflate în situații extrem de vulnerabile – de la persoane afectate de dezastre și migrație, până la victime ale conflictelor armate.

Totodată, utilizarea tehnologiei și a inteligenței artificiale în domeniul umanitar trebuie să respecte întotdeauna principiile și valorile care ne ghidează activitatea. Un principiu fundamental este **„Do No Harm” (A nu face rău)**, care presupune că orice intervenție sau instrument utilizat trebuie să contribuie la sprijinirea beneficiarilor, fără a crea riscuri suplimentare sau a le agrava situația. Din acest motiv, consider că viitorii profesioniști din domeniul umanitar vor avea nevoie nu doar de competențe digitale, ci și de o bună înțelegere a aspectelor etice și a responsabilității pe care o implică utilizarea noilor tehnologii în lucrul cu persoane vulnerabile.

Din experiența dumneavoastră, în ce măsură competențele dobândite de studenți în cadrul programelor universitare și al stagiilor de practică răspund cerințelor actuale ale pieței muncii? Care sunt principalele competențe pe care absolvenții le dețin și care sunt cele ce necesită dezvoltare suplimentară?

Răspunsul depinde în mare măsură de domeniul de studiu și de specificul fiecărui program universitar. În general, consider că universitățile oferă o bază teoretică solidă, însă experiența practică ar trebui să ocupe un loc mai important în formarea studenților.

Din perspectiva mea, stagiile de practică ar trebui să aibă o durată mai mare. Un stagiu de una sau două săptămâni este, de cele mai multe ori, insuficient pentru ca un student să înțeleagă în profunzime activitatea unei organizații și să aibă ocazia de a aplica în mod real cunoștințele dobândite la cursuri. O perioadă mai lungă le-ar permite să își dezvolte competențele profesionale, să își asume responsabilități și să capete mai multă încredere în propriile abilități.

În prezent, piața muncii este destul de competitivă, iar multe posturi de nivel entry-level solicită deja experiență profesională, ceea ce poate reprezenta o provocare pentru absolvenți. În același timp, mulți studenți nu au posibilitatea de a lucra în timpul facultății, fie din cauza programului academic, fie din alte motive. Tocmai de aceea, consider că voluntariatul și stagiile de practică au un rol esențial în dezvoltarea lor profesională. Aceste experiențe le oferă nu doar competențe tehnice, ci și abilități precum comunicarea, lucrul în echipă, adaptabilitatea, responsabilitatea și gestionarea situațiilor reale de lucru – competențe tot mai apreciate de angajatori și esențiale pentru integrarea cu succes pe piața muncii.

Ce modificări considerați necesare la nivelul ofertei educaționale pentru a pregăti mai bine absolvenții pentru cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii? Vă rugăm să aveți în vedere atât competențele tehnice, cât și competențele transversale și domenii precum inteligența artificială, digitalizarea, analiza datelor, sustenabilitatea sau alte competențe emergente.

Din punctul meu de vedere, programele universitare ar trebui să pună un accent mai mare pe pregătirea practică, fără a diminua importanța formării teoretice. O bază academică solidă este esențială, însă aceasta trebuie completată prin experiențe care să le permită studenților să aplice în mod concret cunoștințele dobândite și să înțeleagă cerințele reale ale pieței muncii.

De asemenea, cred că este necesară o integrare mai puternică a competențelor digitale în toate domeniile de studiu. Studenții ar trebui să învețe cum să utilizeze în mod responsabil instrumentele digitale și inteligența artificială, nu ca înlocuitori ai gândirii critice, ci ca instrumente care le pot eficientiza activitatea și îi pot ajuta să ia decizii mai bine fundamentate. În egală măsură, competențe precum analiza datelor, alfabetizarea digitală și adaptabilitatea la noile tehnologii vor deveni tot mai importante în aproape orice profesie.

La fel de importante sunt însă și competențele transversale. Munca în echipă, comunicarea eficientă, capacitatea de colaborare interinstituțională, gândirea critică, adaptabilitatea și gestionarea situațiilor complexe sunt abilități esențiale, indiferent de domeniul de activitate. În experiența mea din sectorul umanitar, succesul unui proiect depinde foarte mult de capacitatea de a lucra împreună cu parteneri din domenii diferite și de a comunica eficient cu beneficiarii și cu ceilalți actori implicați.

Cred că o combinație echilibrată între pregătirea teoretică, experiența practică și dezvoltarea competențelor digitale și transversale îi va pregăti mult mai bine pe absolvenți pentru cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii.

Cum apreciați colaborarea dintre universități și organizațiile din societatea civilă și ce măsuri sau forme de implicare considerați că ar contribui la o mai bună corelare între oferta educațională și nevoile reale ale pieței muncii (de exemplu: stagii de practică, proiecte comune, mentorat, participarea specialiștilor în activități didactice etc.)?

Consider că parteneriatul dintre universități și organizațiile din societatea civilă este esențial pentru pregătirea viitorilor profesioniști. Universitățile oferă fundamentul teoretic, iar organizațiile pot completa acest proces prin experiențe practice, oferindu-le studenților posibilitatea de a vedea cum se aplică în realitate ceea ce învață la cursuri.

Din experiența mea, stagiile de practică sunt una dintre cele mai eficiente forme de colaborare, însă acestea ar trebui să fie mai bine structurate și să aibă o durată suficientă pentru ca studenții

să poată participa activ la activitatea organizației. În același timp, consider că implicarea specialiștilor din organizații în cadrul activităților didactice, prin cursuri, ateliere sau sesiuni de mentorat, le-ar oferi studenților o perspectivă mai apropiată de realitatea pieței muncii și i-ar ajuta să înțeleagă mai bine provocările și responsabilitățile profesionale.

De asemenea, proiectele comune dintre universități și organizațiile din societatea civilă pot reprezenta o oportunitate valoroasă pentru studenți de a contribui la soluționarea unor probleme reale din comunitate, dezvoltându-și în același timp competențele profesionale și personale.

Cred că o colaborare mai strânsă și mai constantă între mediul academic și organizațiile din societatea civilă ar reduce diferența dintre pregătirea teoretică și cerințele reale ale pieței muncii și le-ar oferi studenților o tranziție mult mai ușoară către viața profesională.